

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
KOMISIONI I KONKURENCËS**

**V E N D I M
Nr. 198, Datë 25.08.2011**

**“Për
marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në
tregun shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të
lëngshëm në portin “Porto Romano”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

•	Lindita	MILO (LATI)	Kryetar
•	Servete	GRUDA	Anëtar
•	Koço	BROKA	Anëtar
•	Rezana	KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 25.08.2011, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Marrja e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në tregun gjeografik “Porto Romano”.

Baza ligjore: Neni 9, neni 24, shkronja d, neni 26 dhe neni 44 pika 1 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës

VËREN SE :

Pranë Autoritetit të Konkurrencës, ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA ka paraqitur një ankesë me Nr. PGA–AK0811, datë 12.08.2011, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. Prot 355, datë 12.08.2011 si dhe ka plotësuar formularin e ankesës i cili është protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. Prot 355/1, datë 12.08.2011.

Me anë të ankesës, “Prima Gas Albania” SHA pretendon se ka përfunduar investimin për ndërtimin e depozitave bregdetare të gazit të lëngshëm me kapacitet 3600 m³ në zonën e Porto-Romanos, Durrës, për të cilat është pajisur me autorizim nga Ministria e Ekonomisë Tregtisë dhe Energjetikës (METE) me nr . 26, datë 03.05.2010. Për objektin në fjalë, kjo ndërmarrje pretendon se disponon Lejen e sheshit të ndërtimit të miratuar nga K.RR.T e Komunës Katund i Ri me vendim Nr.8 datë 27.08.2010, Lejen e Mjedisit , Aktin Teknik nga Sektori i PMNZSH, Akt Miratimet e Projekteve Teknologjike nga IQT etj.

Shoqëria ka kryer të gjitha testimet dhe kolaudimet përkatëse nga shoqëria “E.C.I.T” Sh.p.k e autorizuar nga IQT si dhe inspektorët e IQT, si për depozitat dhe për tubacionet që lidhin depozitat me tubacionet kryesore të portit të hidrokarbureve “Romano Port”, duke përfutur edhe Vërtetimin Teknik Nr. 358, datë 12.07.2011, lëshuar nga IQT.

Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA pretendon se për arsye tërësisht abuzive nga ana e ndërmarrjes “Romano Port” SHA e cila është koncesionaria e portit, nuk lejohet shkarkimi i anijes me emrin “LPG/C SEAGAS GOVERNOR”, e ngarkuar me 1500 ton GLN e ardhur pranë portit “Romano Port” në emër të ndërmarrjes “Prima Gas Albania” SHA, pavarësisht se nga kjo e fundit janë realizuar të gjitha procedurat përkatëse të kërkuara nga “Rregullorja Funktionale e Portit” Nr. 4, datë 27.04.2009, si dhe të Ligjit Nr. 9298, dt 28.10.2004.

Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA ankohet për shkelje të nenit 9 të Ligjit Nr. 9121, dt 28.07.2003 “Për Mbrotjen e Konkurrencës”, abuzim me pozitën dominuese nga ana e ndërmarrjes “Romano Port” SHA dhe për të gjitha këto arsye , kërkon marrjen e masave urgjente përpara se të shkaktohen dëme të pa riparueshme në treg dhe ndaj ndërmarrjes “Prima Gas Albania” SHA.

Procedura e ndjekur

Për verifikimin në vend të kësaj ankese më datë 23.08.2011 u realizua një takim në ambientet e ndërmarrjes “Romano Port” SHA me Z. Piro BARE administrator dhe ortak me 99,84 % të aksioneve të kësaj shoqërie. Qëllimi i këtij takimi ishte marrja e shpjegime lidhur me refuzimin e kësaj ndërmarrje për të shkarkuar anijen me GLN të sjellë nga ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA. Gjatë këtij takimi u mbajt dhe Procesverbali përkatës.

Në shpjegimet e dhëna nga Administratori i ndërmarrjes “Romano Port” sha, pretendon se arsyeja kryesore për mos shkarkimin e anijes është mosparaqitja nga ana e

ndërmarrjes “Prima Gas Albania” SHA e dokumentacionit të kërkuar me anë të shkresës Nr.EXT Prot., datë 08.08.2011.

Z. Bare deklaron se bazuar në ligjin për koncesionin, ndërmarrja “Romano Port” SHA, ka detyrimin ligjor që të operojë vetëm me shoqëritë e licencuara dhe të kualifikuara për kryerjen e këtij aktiviteti.

Më datë 24.08.2011, u dëgjua ankimuesi, i cili deklaroi se anija me GLN ka mbërritur më datë 12.08.2011 dhe ka marre leje nga dogana dhe Inspektorati Qendror Teknik (IQT) dhe ka kryer pagesën e detyrimeve, por nuk është lejuar të kryejë shkarkimi nga shoqëria “Romano Port” SHA, megjithëse e ka lajmëruar këtë ndërmarrje për mbërritjen e anijës që më datë 08.08.2011 me anë të e-mail. Nga ndërmarrja “Romano Port” Sha i janë kërkuar dokumentacione shtesë. Përfaqësuesi i ndërmarrjes “Prima Gas Albania” SHA na vuri në dispozicion të gjithë letërkëmbimin me ndërmarrjen “Romano Port” SHA, si dhe dokumentacionin përkatës lidhur me depozitat, si vijon:

- 1- Autorizim Nr. 26, datë 03. 05. 2011 lëshuar nga METE;
- 2- Leje mjedisore për aktivitetin e depozitimit, tregtimit të gazit të lëngshëm, për në Adresën: Porto Romano, lëshuar nga QKL;
- 3- Leje Tregtimit Nr. 153, datë 15.11.2006, lëshuar nga METE me afat 10 vjeçar;
- 4- Formular 3/1, Lidhja e Objektivit me Infrastrukturën Inxhinierike, për depozita bregdetare në Porto Romano;
- 5- Akt – Teknik Ne. 120, datë 10.08.2011, lëshuar nga Sektori i PMNZSH;
- 6- Certifikatë Regjistrimi, me adresë dytësore në Porto Romano, Durrës, lëshuar nga QKR-ja;
- 7- Vendim Nr. 8, datë 27.08.2010, i KRRT-së së Komunës Katundi i Ri Durrës;
- 8- Vërtetim Teknik Nr. 358, datë 12.07.2011, Për respektimin e normave teknike në depozitat e tregtimit të GLN-së, lëshuar nga IQT;
- 9- Formulari Nr. 4, lëshuar nga KRRT së Komunës katund i Ri, datë 01.11.2010;
- 10-Leje shfrytëzimi, datë 12.08.2011, lëshuar nga Komuna Katund i Ri, për Objektivin: Depozita bregdetare- Estakada e Jashtme;

Gjithashtu, përfaqësuesi i ndërmarrjes “Prima Gas Albania” SHA, deklaroi se i ka dërguar dhe dy letra të tjera ndërmarrjes “Romano Port” SHA, përkatësisht në data 15.08.2011 dhe më datë 17.08.2011 (me e-mail), ku i është kërkuar zbatimi i vendimit 5537/6Prot., datë 12.08.2011 i OSHA-së, për shkarkimin e anijes së sjellë nga kjo ndërmarrje, por nuk ka marrë asnjë përgjigje nga ndërmarrja “Romano Port” SHA.

Pra, nga data e mbërritjes së anijes pranë portit “Romano Port” SHA më datë 12.08.2011 dhe deri më 24.08.2011 anija nuk është shkarkuar dhe sipas përfaqësuesit të Ankuesit, dëmi ekonomik i shkaktuar është 14 000 USD në ditë dhe dëmi deri tani është rreth 140 000 USD.

Vlerësim ligjor

Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA, është subjekt tregtar dhe vepron në tregun e përpunimit, transportit me shumice e pakice të naftës e nënprodukteve të saj. Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA ka ndërtuar një depozitë bregdetare për depozitimin e GLN, në zonën e Porto Romanos, me kapacitet 3 600 m³.

Porti “Porto Romano” i është dhënë me koncesion nga Shteti Shqiptar ndërmarrjes “Romano Port” SHA, me anë të Ligjit nr. 9298, datë 28.10.2004, Për ratifikimin e "Marrëveshjes së Koncesionit, të formës "BOT" (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës". Me anë të kësaj marrëveshje kjo ndërmarrje kishte marrë përsipër që brenda afateve të parashikuara në marrëveshje (31.05.2009) të ndërtonte dhe të shfrytëzonte pontilin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre, si dhe të infrastrukturës së nevojshme portale, në funksion të depozitave bregdetare që do të ndërtohen në zonën bregdetare të Porto Romanos.

Referuar pikës 4 të kësaj marrëveshje koncesioni, koncesionari detyrohet të respektojë të drejtën e barazisë për shoqëritë që do të kryejnë shërbime nëpërmjet këtij objekti, duke respektuar legjislacionin në fuqi në këtë fushë dhe ky koncesion do të jetë e vetmja veprimtari që ka të drejtë të kryejë koncesionari, sipas objektit të kësaj marrëveshjeje.

Porti “Porto Romano” është kategorizuar si “Port i hapur për trafik ndërkombëtar”, me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 306, datë 25.03.2009 dhe që nga ky moment mund të fillonte të ushtronte veprimtarinë e tij, në përputhje dhe me marrëveshjen e koncesionit.

Me Vendimin Nr. 4 datë 27. 04.2009 të OSHA është miratuar « Rregullorja e funksionimit të portit të përpunimit të lëndëve djegëse » për Shoqërinë “Romano Port” SHA:

- Qëllimi i kësaj rregulloreje është organizimi i të gjithë veprimtarisë juridike administrative tregtare për funksionimin e Portit “ROMANO PORT” si një port i hapur për trafik ndërkombëtar detar (Neni 1);
- Kjo rregullore zbatohet në portin e hidrokarbureve të Romano Port SHA ndaj të gjitha anijeve që transportojnë naftë, gaz dhe nënprodukte të tyre etj.

Pritësi i mallit që sjell produktet e naftës, përpara fillimit të procesit të shkarkimit, duhet të paraqesë dokumentacionin përkatës tek autoritetet e portit si më poshtë:

- Dokumentacionin e lëshuar nga autoritetet doganore që lejojnë përpunimin e anijes;
- Dokumentacionin e lëshuar nga laboratorit i kontrollit të cilësisë për cilësinë e produkteve që do të përpunohen;
- Dokumentacionin nga autoritetet mjedisore për plotësimin e kërkesave mjedisore;
- Dokumentacionin për pagesën e shërbimit që kryen porti.

Ndërkohë që nga njoftimi dhe deri në ardhjen e anijes, bëhet rakordimi ndërmjet pritësit të mallit dhe portit të hidrokarbureve “Romano Port” për gatishmërinë e instalimeve dhe gjithë infrastrukturës së portit për kryerjen e proceseve të shkarkimit të produkteve të naftës. Me mbërritjen e anijes në radë pas përfundimit të veprimeve me autoritetet përkatëse dhe përfundimit të procedurave doganore, drejtoria e portit lëshon lejen për akostim.

Pra, referuar dhe akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi, Porto Romano SHA ka të drejtë që të kërkojë vetëm dokumentacionet e sipërpërmendura dhe të merret me sigurinë e anijeve dhe jo dokumenta të tjerë për të cilat Porto Romano SHA pretendon për të justifikuar refuzimin e saj për të mos lejuar shkarkimin e anijes së “Prima Gas Albania” SHA.

Megjithatë, kjo ndërmarrje ka siguruar të gjithë dokumentacionin e nevojshëm nga institucionet përkatëse që garantojnë sigurinë teknike të depozitave dhe lidhjes me impiantin e shkarkimit. (Akt Teknik Nr. 120 datë 10.08.2011 nga sektori i PMNZSH; vërtetim teknik lëshuar nga IQT me Nr. 358 Prot datë 12.07.2011).

Konkluzione

Duke pasur parasysh se:

- Komisioni i Konkurrencës me Vendimi Nr. 196, datë 29.07.2011, “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkim të gazit të lëngshëm në Portin “Porto Romano” ka vendosur hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkim të gazit të lëngshëm në Portin “Porto Romano”;
- Komisioni i Konkurrencës me Vendimin Nr. 197, datë 29,07,2011, “Për marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano”, ka marrë masa të përkohshme ndaj ndërmarrjes “Romano Port” SHA;
- OSHA-ja me Vendimin Nr. 5537/6, datë 12.08.2011, ka vendosur ti kërkojë ndërmarrjes “Romano Port” SHA, të bëjë përpunimin e të gjitha anijeve të sjella nga shoqëritë që kanë në pronësi ose në përdorim depozita bregdetare në zonën

e Porto Romanos, përfshirë ndërmarrjet që disponojnë depozita për GLN, si dhe të bashkërendojë veprimtarinë e saj me Autoritetin e Konkurrencës dhe institucionet e tjera të shtetit shqiptar, për të garantuar një treg të hapur dhe konkurrues në aktivitetin e transportimit dhe tregtimit të naftës gazit dhe nënprodukteve të tyre.

- Marrëveshjen e koncesionit të formës BOT, si dhe shtojcat e kësaj marrëveshje;
- Moslejimin e shkarkimit në Portin "Porto Romano" të anijes të sjellë nga ndërmarrja "Prima Gas Albania" SHA;
- Refuzimi i ndërmarrjes "Romano Port" SHA për të shkarkuar anijen me GLN të sjellë nga ndërmarrja "Prima Gas Albania" SHA, mund t'i shkaktojë dëm të rëndë ekonomik kësaj të fundit, si dhe mund të përbëjë shkelje të nenit 9 të ligjit "Për Mbrojtjen e Konkurrencës".
- Refuzimin e përsëritur të ndërmarrjes "Romano Port" Sha. për shkarkimin e anijeve të disa shoqërive që veprojnë në sektorin e tregtimit të gazit të lëngshëm.

Komisioni i Konkurrencës konstaton se jemi përpara rrezikut të kryerjes së një dëmi të rëndë dhe të pariparueshëm për konkurrencën, ku ka mundësi të ketë shkelje të nenit 9 të Ligjit "Për Mbrojtjen e Konkurrencës".

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 9, nenit 24, germa (d), nenit 26 dhe nenit 44, pika 1 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003, "Për Mbrojtjen e Konkurrencës",

V E N D O S I:

1. Marrjen e masës së përkohshme si vijon: *"Porto Romano" SHA të bëjë të mundur përpunimin e anijes me GLN të sjellë nga ndërmarrja "Prima Gas Albania" SHA në mënyrë të menjëhershme dhe jo me vonë se 5 (pesë) ditë nga njoftimi i këtij vendimi".*
2. Te garantoje zbatimin e menjehershëm të detyrimit ligjor që ka shoqëria "Romano Port"SHA për të bërë të mundur shkarkimin e anijeve të shoqërive të tjera që veprojnë në sektorin e tregtimit të GLN-se, me qëllim hapjen e tregut dhe sigurimin e konkurrencës së lire.
3. Në rast të moszbatimit të vendimit për masë të përkohshme të cituara në pikën 1 dhe 2 të këtij vendimi, ndeshkohet me gjobe deri në 10% të xhiros vjetore për shkelje të rënde të konkurrencës në zbatim të neneve 74, pika 1, germa (b) e Ligjit nr. 9121 "Për mbrojtjen e konkurrencës".

4. Për moszbatimin e masave të përkohshme brenda afateve të përcaktuara në këtë vendim, Komisioni i Konkurrencës mund të vendosë gjoba periodike për çdo ditë vonese deri në 5 % të xhiros mesatare ditore, në zbatim të nenit 76, pika 1, germa b.
5. Masat e përkohshme merren për një periudhë kohore deri në përfundim të hetimeve.
6. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës për njoftimin e vendimit shoqërisë “ROMANO PORT” SHA

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete Gruda

(_____)

Anëtar

**Koço Broka
KUNDRA**

(_____)

Anëtar

Rezana Konomi

(_____)

Anëtar

Lindita Milo (Lati)

K R Y E T A R

MENDIMI I PAKICËS

Lidhur me Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr.198, Datë 25.08.2011 “Për marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në Portin “Porto Romano” kam mbajtur qëndrim kundra... Këtë qëndrimin e mbështes dhe e argumentoj me arsyetimin e mëposhtëm :

Mbas ankesës së firmës “Mare Oil” edhe firma “Prima Gaz Albania” SHA ka paraqitur një ankesë me Nr. PGA –AK0811, datë 12.08.2011, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. Protokollin, datë 12.08.2011 si dhe ka plotësuar formularin e ankesës, i cili është protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. Prt 355/1 datë 12.08.2011, me anë të së cilës ka pretenduar se “Romano Port” SHA nuk e lejon të kryejë shkarkimin e anijes me gaz të lëngshëm në depozitën bregdetare të gazit të lëngshëm , të ndërtuar nga ana e saj, duke renditur dhe dokumentacionin i cili është pasqyruar edhe në Vendimin e Komisionit të Konkurrencës. Duke u njohur me këtë shqetësim që në datën 12.08.2011, ushtrova gjithë ndikimin dhe

angazhzhimin tim, për shqyrtimin sa më shpejt të këtij shqetësimi nga ana e Komisionit të Konkurrencës

Mbështetur në Raportin e Grupit të Punës të ngritur për shqyrtimin e kësaj ankese, jam plotësisht dakort, që edhe shqetësimi i kësaj firme, argumentat dhe informacioni i saj, të bëhen pjesë e Vendimit Nr 196 të Komisionit të Konkurrencës **"Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkim të gazit të lëngshëm në Portin "Porto Romano"** Kjo edhe për faktin se disa muaj pas fillimit të veprimtarisë së portit «Porto Romano» sidomos gjatë vitit 2010, është reduktuar ndjeshëm pjesa që ka pasur kjo firmë në tregun e gazit të lëngshëm gatshëm. Kjo e shqetësimi të tjera të bëjnë të dyshosh se në këtë treg ka shkelje të mundshme të konkurrencës në treg. Kryerja e një hetimi, të shpejtë, cilësor, objektiv e të paanshëm, brenda afateve të parashikuara në vendimin pwrkatws të Komisionit të Konkurrencës, ka pasur dhe ka gjithë mbështetjen aktive time.

Ndërkohë për shqyrtimin objektiv dhe të paanshëm të kësaj ankese, kërkova që brenda ditws së nesërme, para marrjes së vendimit të Komisionit të dëgjohej drejtpërdrejt nga ana e Komisionit edhe ndërmarrja "Romano Port SHA" Por kjo kërkesë nuk u morr në konsideratë.

Duke u njohur me pretendimet e ndërmarrjes "Romano Port" të ndodhura në dosjen hetimore për çështjen e Vendimit Nr 197 të Komisionit të Konkurrencës se "Shoqwrria "Romano Port" kërkon të bëjë të njour se në asnjë rast nuk do të lejojë kryerje të veprimeve në kundërshtim me kërkesat e ligjit e që mund të sjellin pasoja të rënda për aktivitetin e shoqerisë, **të operatoreve të tjerë ekonomikë në zonën e Porto Romano dhe Banorëve të kësaj zone**", dhe se Dokumenti Lejë Shfrytëzimi për depozitat e gazit të lëngshëm në Porto Romano-Durrës, i është kërkuar edhe firmave të tjera si "Inter Gaz" SHA që operojnw dhe kanw depozita nw Porto Romano

Çmoj që për përmbajtjen e vendimit të jap votën kundër.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Koço BROKA

(_____)

Anëtar